

Šárka Timarová: Pracovní paměť v konferenčním simultánním tlumočení

disertační práce

Abstrakt

Tato disertační práce se zaměřuje na otázku zapojení pracovní paměti v procesu konferenčního tlumočení. Pracovní paměť je pro simultánní tlumočení považována za klíčový kognitivní mechanismus, ale toto tvrzení zatím nebylo významně empiricky podloženo. Předkládaná studie vychází z teoretické literatury jak v oblasti tlumočení, tak v oblasti kognitivní psychologie. Analýza publikovaných empirických prací ukázala několik mezer v současném bádání, a to především skutečnost, že výzkum se dosud soustředil pouze na některé funkce pracovní paměti (především funkce paměťové) a na testování osob bez tlumočnické praxe či s praxí omezenou (studenti tlumočení). Předkládaná studie pojímá pracovní paměť širěji se zvláštním zřetelem k funkcím řídicím, které úzce souvisejí s pozorností, a dále se zaměřuje výlučně na profesionální tlumočnický. Podstatou studie je srovnání výkonu tlumočnicků v testech pracovní paměti a při simultánním tlumočení. Výsledky ukazují, že a) existuje vztah mezi pracovní pamětí tlumočnicků a simultánním tlumočením, b) tento vztah se týká především funkcí řídicích; u funkcí paměťových se žádný zásadní vztah neprokázal, c) některé funkce pracovní paměti se rozvíjejí spolu s tlumočnickou praxí, a d) vztah pracovní paměti a simultánního tlumočení je oboustranně mnohonásobný, tzn. jedna funkce pracovní paměti souvisí s více procesy v tlumočení a jeden proces v tlumočení souvisí s více funkcemi pracovní paměti, přičemž síť těchto vzájemných vztahů tvoří složité vzorce. Závěry studie zcela vychází ze získaných empirických zjištění, nicméně jsou v souladu se současnou odbornou literaturou. Výsledky empiricky podporují především ty teoretické modely tlumočení, jež zdůrazňují řízenou pozornost jakožto důležitý mechanismus procesu simultánního tlumočení.

Klíčová slova: simultánní tlumočení, pracovní paměť, řídicí funkce, řízená pozornost

Šárka Timarová: Working memory in conference simultaneous interpreting

doctoral dissertation

Abstract

This dissertation addresses the question of working memory involvement in conference simultaneous interpreting. Working memory is considered to be a crucial cognitive mechanism for the simultaneous interpreting process, but this assumption has not been substantially supported empirically. The present study builds on an analysis of theoretical literature in both cognitive psychology and Interpreting Studies. A review of previously published empirical research identified several gaps, namely that research focused on a limited range of working memory functions (primarily memory functions) and on participants with no or limited interpreting experience. The design of the present study includes a wider range of working memory tests, with emphasis on central executive functions (related to attention) and on recruitment of professional interpreters. Interpreters' performance on working memory tests and an interpreting task was compared. The results show that a) interpreters' working memory is related to their performance in simultaneous interpreting, b) that simultaneous interpreting is predominantly related to the central executive functions, but not to memory functions, c) that some working memory functions seem to develop with interpreting experience, while others do not, and d) that the relationship between working memory and simultaneous interpreting is best described as many-to-many, i.e. different working memory functions predict different sub-processes in simultaneous interpreting in multiple complex patterns. The conclusions of this study are data-driven, but in line with current literature. More specifically, the findings support those accounts of simultaneous interpreting which emphasise attentional control as an important component of simultaneous interpreting processing.

Key words: simultaneous interpreting, working memory, central executive, attentional control